

SOCIALHÖGSKOLAN VID LUNDS UNIVERSITET

UNGDOMARS BLOGGANDE OCH FÄLTASSISTENTERS METOD

Siham El Itabi

HT-10

Inlämnad: 2011-01-04

Handledare: Susanna Lundberg

Förord

Jag skulle vilja tacka alla medverkande fältassistenter och Internetvandrare för deras tid och ett tack till familjens tålamod när jag pluggade samtidigt som Kalle Anka var på.

Abstract

We are today living in the age of the Internet. It grows fast and things that we used to find on the streets have today shipped and are instead also a part of the phenomenon we like to call the Internet.

The purpose of this thesis is to elucidate the issues and opportunities of blogging and study how field assistants can use social forums and blog reading as a method in their work with prevention and outreach work.

The method that has been used in order to fulfill the purpose of the thesis and issues of question is a qualitative method with semi-structured interviews. These have been done with field assistants and the blogs have gone through a document analysis.

The result of the study shows that teenagers can benefit from the comments being left on their page and bring them a sense of empowerment. Also it has been shown that the field assistants use facebook.com as a platform for their work and some of them use it in both their outreach and prevention work with young people.

Key words: youth, Internet, field assistants, empowerment and blogs.

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.1. Problemformulering	6
1.2 Definitioner och lag	8
1.3 Bloggar	8
1.4 Fältarbete	8
1.5 Anmälningsskyldighet	8
2. Metod	8
2.1 Val av metod	8
2.2 Metodens tillförlitlighet	10
2.3 Etiska överväganden	11
2.4 Urval och avgränsning	11
2.5 Intervjuernas genomförande	13
2.6 Bearbetning av analys	14
2.7 Förförståelse	15
3. Tidigare forskning	16
3.1 Anonymitet	16
3.2 Offentlighet och autencitet	17
3.3 Bloggar och jaget	17
4. Teoretiska perspektiv	18
4.1 Empowerment	18
4.2 Nätets roller ”communities”	19
4.3 Bekännelser	19
4.4 Feedback	20
4.5 Primärt och tertiärt förebyggande arbete	20
4.6 Mellanrummet	21

4.7 Kritisk teori	21
5. Resultat och analys	22
5.1. Socialt arbete och nätet	22
5.1.1 Fältassistenter	23
5.1.2 Analys	25
5.2. Anonymitet och autencitet	26
5.2.1 Anonymitet i den verkliga världen	26
5.2.2 Analys	27
5.3. Social interaktion på nätet och gatan	27
5.3.1 Analys	28
5.4. Bloggar och ytlighet	28
5.4.1 Analys	30
5.5. Ungdomars psykiska hälsa och anmälningsskyldighet	31
5.5.1 Analys	32
5.6. Ungdomen och empowerment	32
5.6.1 Analys	34
6. Avslutande diskussion	36
Referenser	38
Bilaga	40

1. Inledning

Den 11 oktober 2010 vittnar hundratals nätanvändare live hur en ung man gör sitt självmord offentligt via en webbkamera. Mannen har innan självmordet informerat användare på forumet www.flashback.org om när, var och hur detta ska ske. Många av användarna såg detta som ett skämt och valde därför att skriva triggande kommentarer som att mannen borde använda koldioxid istället och skynda på. Dock fanns det de användare som tog det på stort allvar och uttryckte detta genom att svara på personens inlägg med kommentarer om att det inte är värt det och att det inte är försent ännu.

Internet ses idag som både möjligheternas plats och som något osäkert. Dock tenderar individer inte ha något problem med att använda sig av det och vi ser idag yrkesprofessioner som poliser och socionomer ta steget in på den virtuella arena för att nå en bredare folkgrupp och göra sig synligare.

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar

Vi lever idag, enligt mig, i en datoriserad värld där Internet är en del av vårt dagliga liv. För många av dagens ungdomar blir internetanvändning en stor del av vardagen i tidig ålder och att sociala forum skapades blev en naturlig konsekvens där steget mellan den verkliga världen och den virtuella blir enligt mig nästintill obefintligt. Bloggar, eller dagböcker online, tillåter idag ungdomar att uttrycka sina tankar och känslor i skrift. Dock tenderar många av de inlägg jag har läst att handla om en trist vardag och ungdomars psykiska problem tar sig uttryck. Detta kan bidra till en situation där ungdomar med psykiska besvär ”löser” sina egna problem genom exempelvis självskadebeteende för att sedan skriva av sig om sin handling på sin blogg eller söka sig till forum för just denna problematik. Den aspekt som i många fall förbises är det faktum att ungdomen kan finna stöd i de kommentarer som andra blogganvändare lämnar i kommentarfältet efter inläggen. Dessa består oftast av personer som varit i samma situation och lyckats ta sig ur den. För mig blir det viktigt att bloggar både problematiseras då det förmodligen sker en exploatering av individers personliga liv men även det faktum att användare stöttar varandra och kan ge varandra redskap för att orka med vardagen.

Vi finner även grupper som arbetar med ungdomar, både på nätet och ute på fältet. I denna uppsats har därför fokus lagts vid fältassistenter roll då de är en yrkesgrupp som bland annat

träffar ungdomar på stan men rör sig sakta mot nätbaserat socialt arbete. De öppnar konton på sociala forum såsom www.facebook.com och har en övergripande kunskap av vad ungdomar skriver om på bloggar. Här anser jag att en optimal strävan för denna grupp bör vara social interaktion på nätet som en metod i deras uppsökande och förebyggande arbete.

Syftet med den här uppsatsen är att lyfta fram bloggandets problematik och möjligheter samt att undersöka hur fältassistenter kan använda sociala forum och bloggläsande som en metod i sitt uppsökande och förebyggande arbete.

De frågeställningar som uppsatsen utgår från är;

- Vad finns det för koppling mellan ungdomars bloggande och möjligheter till empowerment?
- Hur kan funktioner såsom nätets anonymitet påverka fältassistenters uppsökande och förebyggande arbete på Internet?
- Vad kan nätbaserat fältarbete få för konsekvenser i förhållande till den lagstadgade anmälningsskyldighet?

1.2 Definitioner och lag

1.3 Bloggar

Enligt Nationalencyklopedins (NE) webbtjänsts definition av ”blogg” framkommer det att det är en personlig och öppen dagbok eller logg via webben. Dessa består typiskt sett av regelbundna skriftliga inlägg med personligt hållna iakttagelser och synpunkter på dagsaktuella händelser (www.ne.se). Definitionen behandlar även att det i bloggarna uppges länkar till relaterade bloggar och webbsidor (ibid.) Spanat in den 2011-01-14 03:27.

1.4 Fältarbete

Återigen definierar NE fältarbete som uppsökande och stödjande arbete i ungdomsmiljöer och hemlösa (www.ne.se) Ett förtydligande här är att uppsatsen fokuserar på ungdomsmiljöer såsom skola, på stan och fester. Arbetet bedrivs av fältsekreterare, fritidsledare eller personer som är engagerade inom ideella organisationer (ibid.) Även här behövs ett förtydligande då fältsekreterare är samma sak som fältassistent (eventuellt fältare) då det är denna benämning yrkesrollen har genomgående i uppsatsen.

1.5 Anmälningsskyldighet

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) 14 kap. 1 § bör var och en som får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd anmälas till nämnden (SFS 2005:452). Detta är dock en uppmaning till allmänheten dock är myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd (ibid.) Detta innebär kort att fältassistenter har en skyldighet att anmäla vid fara för barn och unga.

2. Metod

2.1 Val av metod

Jag valde att använda mig av en kvalitativ metod genom semistrukturerade intervjuer och en kvalitativ dokumentanalys av empirin som insamlats från diverse bloggar då jag anser dessa metoder vara lämpligast för uppsatsen. Den kvantitativa metoden, som även det är ett alternativ, har för denna undersökning valts bort då jag anser att den kvalitativa metodens

tillåtelse av djup och förändring svarar bäst på det syfte och de frågeställningar som finns formulerade.

Den kvalitativa metoden syftar till att samla in material genom intervjuer och som ovan nämnt har detta skett genom semistrukturerade. Enligt May (2001) innebär denna metod specificerade frågor där intervjuaren har större frihet att fördjupa svaren. Då jag bland annat valt att ha flera fältassistenter från olika stadsdelar i Stockholm som undersökningsobjekt blev det ytterst viktigt att använda en metod där utsagorna gick att jämföra och ställa mot varandra och även tillåta intervjupersonen svara med sina egna ord utan för mycket styrning.

Valet av att använda en kvalitativ dokumentanalys grundar sig på det faktum att intervjuer av bloggare inte ägt rum just på grund av nätets anonymisering som gör det svårt att få tag på dessa personer. Även etiska skäl bidrog till att intervjuer här valts bort då många bloggare tenderar att skriva kring känslosamma ämnen som självmord och självskadebeteende. Blogginläggen faller i detta sammanhang in som sekundärdata då jag som forskare inte blir direkt mottagare av informationen som i exempelvis en intervju. Därmed finner jag en begränsning i en dokumentanalys där återigen bloggarnas anonymitet får mig att ifrågasätta informationens trovärdighet. Den fördel som dock finns med sekundärdata är att materialet inte kan vridas åt det håll jag vill. Det som står, står och det har snarare satts i samband till teorier och litteratur och även bidragit till en verklighetsbild.

De begränsningar som dock finns med att använda en kvalitativ metod är att det är ett enda område som undersöks och Repstad (1993) menar att man inte kan generalisera okritiskt utifrån en undersökning av en enda miljö med en fallstudie. Detta har för resultatet inneburit att en bild av hur det ser ut på vissa hemsidor framställs då det oundvikligen inte går att undersöka alla bloggar i Sverige eller intervju alla fältarbetare.

Tanken med att intervju fältassistenter var för att få en bild av vad ungdomar pratar med dem om och hur man sedan som fältassistent tar detta vidare. Kan det vara så att många ungdomar vågar öppna sig mer på en blogg än vad de vågar säga till en fältassistent ute på stan? Fältare är givetvis trovärdiga och kunniga inom sitt yrke och det som framkommit av intervjuerna är deras berättelser, detta kontra ungdomar som skriver om sina liv på bloggar. Texterna är ungdomarnas sanning dock går det inte att säga vilken sanning som är den rätta då den är vinklad efter personernas egna erfarenheter, utbildning och liv.

Vidare till bloggarna så skulle man kunna fråga sig huruvida situationen som beskrivs är sann eller inte, då vem som helst kan uppge sig vara 15 år och starta en blogg. Tack vare nätets anonymitet kan det vara svårt att urskilja vad som är sanning och vad som är påhitt och om personer är vem de utger sig vara. Här har jag helt enkelt fått utgå från att det som står stämmer, dock med ett källkritiskt tänkande (se kapitel "Källkritik").

Genom att ha läst ett stort antal blogginlägg har jag bildad mig lite av en uppfattning om vem det är som skriver. Att det är många flickor har redan konstaterats och att det är många från mindre orter har framkommit utav det de skriver om sin hemort i bloggen. Indikationer på att det är många unga flickor har också framkommit både av den information de lämnat på sin profil om sin ålder men också på sättet många skriver. Det märks helt enkelt av på skriftspråket när det är en trettonåring som skriver och när det är en artonåring då problematiken tenderar att vara olika men också på de ord som används. Dock finns det många som uttrycker sin problematik på ett vuxet och välformulerat sätt trots sin låga ålder.

2.2 Metodens tillförlitlighet

Undersökningen har till en viss del utgått från Internet och uttrycket "man ska inte tro på allt man läser" spelar en avgörande roll i det här fallet. Med hänsyn till detta finns det därmed ett behov av att skapa trovärdighet och här kommer de tre intervjuerna, som nämns under kapitel "Urval och avgränsningar", in. Med hjälp av de olika fältassistenter skapas ett djup och en validitet. Det finns även tidigare forskning inom delar av uppsatsens undersökningsområde vilket innebär att jag i uppsatsen använt mig av en doktorsavhandling från Stockholms Universitet samt en artikel av Livingstone (se kapitel "Tidigare forskning").

För att få så bra intervjuer som möjligt, där jag som intervjuare har kunnat ge respondenten största möjliga uppmärksamhet, har en diktafon, förutsatt att intervjuerna gått med på att bli inspelade, använts som verktyg vid alla intervjuer som sedan transkriberats samt kodats. Enligt Aspers (2007) innebär kodning att forskaren går igenom materialet för att sortera och koda det enligt ett kodschema som skapas i relation till det empiriska materialet samt teorin. Genom att använda dessa verktyg, inspelning, transkribering samt kodning, ökar uppsatsens reliabilitet.

2.3 Etiska överväganden

Då denna uppsats delvis är baserad på bloggar som är Internetkällor innebär det att de inlägg som analyserats är tillgängliga för alla då det inte krävs någon inloggning vid någon av hemsidorna som använts i undersökningen. Dock har jag trots detta valt att aidentifiera bloggarna genom att inte uppge deras riktiga alias eller ålder. Till en början var detta inte fallet i uppsatsen utan användarnamn, ålder och länkar till bloggarna uppgavs men efter noga övervägande har en aidentifiering skett. Anledningen är simpel, inläggen är tagna ur sitt sammanhang och har satts i en annan kontext. Citaten som presenteras i resultatet är dock inte ändrade, detta för att jag inte ansåg det nödvändigt.

Vidare till intervjuerna så har även fältarbetarna aidentifierats och kallas i analysen Fältare 1, Fältare 2 och Fältare 3. Det finns dock angivet i vilken stad fältassistenterna är verksamma och detta anser jag vara etiskt korrekt då Stockholm är en så pass stor stad att det inte spelar någon roll och det är svår, om inte omöjligt, att "lista ut" vilken fältassistent det är som citeras. Samtliga intervjupersoner spelades in, givetvis med deras samtycke och fick redan i informationsbrevet reda på att de i uppsatsen kommer att anonymiseras, att materialet förstörs efter att det uppfyllt uppsatsens syfte samt att de fick avbryta sin medverkan när som helst.

2.4 Urval och avgränsning

Målgruppen för denna uppsats är ungdomar och jag har valt att definiera som åldern 14-18 år. Anledningen till detta är för att många av de unga som bloggar är just från 14 år, av vad som uppges på deras profiler, och det är givet att ungdomen vid 18 års ålder myndighetsförklaras i Sverige. Att begränsa mig på det här sättet istället för att exempelvis begränsa mig genom att bara analysera blogginlägg om självskadebeteende skedde för att jag ansåg att det viktigaste är att visa på hur bloggfenomenet kan stärka ungdomen. Genom att istället ha valt specifika ämnen hade inte gett samma djup och inte svarat på varken uppsatsens syfte eller frågeställningar.

För att komma i kontakt med intervjupersonerna använde jag mig av sökmotorn google.se och använde sökordet "fältassistenter i Stockholm" för att få fram kontaktpersoner. Hemsidorna som dök upp tillhörde respektive stadsdel och mailadresser till diverse fältassistenter inom varje del dök upp. Utifrån detta valde jag kontaktpersoner från de stadsdelar jag ansåg som

intressanta med kunskap, eller om man så vill, fördomar om vilken ”typ” av ungdomar som rör sig i dessa områden. Att ungdomarna fältarna träffar på skulle behöva tillhöra någon speciell kultur eller ”subkultur” fanns det ingen tanke om då det inte gör någon skillnad för just detta ämne utan det var baserat på eget intresse av olika sorters ungdomar.

Fältassistenter är den profession som har starkast koppling till socialt arbete i denna uppsats. Därför var det av högsta prioritet att de fick utgöra majoriteten av intervjupersonerna. Syftet med att intervjua dem var för att de dagligen träffar ungdomar ute på fältet och rör sig även idag en del på Internet, främst genom www.facebook.com där arbetslaget har ett konto tillsammans. De är även den grupp som agerar brygga mellan ungdomar och Socialtjänsten. Alla tre fältare har ett åldersspann på ungdomar mellan 12-19 år, där undantagsfall gör dem flexibla. Det tål även att nämnas att tre av de fyra fältarna arbetar under kommunens ”Barn och Fritid” och en under Socialtjänsten.

För att hitta bloggar använde jag mig återigen av sökmotorn google.se med sökordet ”bloggar och ungdomar”. Den första träffen var på en hemsida vid namn ungdomar.se, där majoriteten av blogginsläggen är hämtade från, och här finner vi olika titlar såsom ”Fotoalbum”, ”Bloggar”, ”Jourhavande kompis” och ”Forum”. Valet av bloggar var simpelt, jag valde ett par rubriker på hemsidans högerspalt och valde sedan ut bloggar utifrån ålder och kön. För att slippa läsa bloggarens alla inlägg valde jag ut de senaste som sträckte sig från den 19/11-2010 till den 19/12-2010. Jag gjorde dock ett medvetet val att välja bort en del inlägg som handlade om självskaumbeteende och självmord för att undvika att uppsatsen kom från sitt ämne. Detta gjordes genom att jag även valde att analysera inlägg som låg under rubrikerna ”busig”, ”glad” och ”lycklig”.

Det fanns en tanke från min sida att det skulle vara jämnt fördelat mellan inlägg skrivna av pojkar och flickor vilket medförde ett aktivt val att även hitta inlägg under, vad jag anser, mer ”pojkgiga” ämnen såsom ”kåt” och ”hämdlysten”. Mycket riktigt fann jag här betydligt fler manliga skribenter än under andra rubriker och urvalet blev simpelt då jag valde pojkar inom undersökningens åldersspann. I pojkarnas fall gick det inte att vara lika selektiv som med flickornas inlägg då det visa sig vara få pojkar inom åldersspannet som bloggade på ungdomar.se.

Det tål att nämnas att alla dessa bloggar är läsbara för alla och att det inte krävs något användarkonto för att kunna ta del av de inlägg som skrivs.

Den andra hemsidan som använts som en källa för blogginlägg är nattstad.se. Denna hemsida är både för bloggare och agerar som ett socialt forum likt facebook.com. Här finner vi bloggverldens ”överklass” och bloggtexterna tenderar att handla mer om det ytliga såsom smink, mode och muskler. Hemsidan valdes av egen erfarenhet från vänner som använder sig av hemsidan både som ett socialt forum och har även en egen blogg kopplad till sin profil. Anledningen till att denna hemsida valdes var just för att visa på en kontrast mellan två olika sätt att blogga på och hur detta bemöts av läsare. För att hitta inlägg gick jag till topplistan och valde en blogg av en relativt framstående bloggerska och valde ut inlägg från 22/11-2010 till och med 4/12-2010. Jag ville även ha inlägg från en manlig bloggare men då topplistan bara bestod av kvinnliga, loggade jag in med ett eget användarnamn jag redan hade och sökte på diverse pojknamn med hjälp av hemsidans sökmotor. På grund av det dåliga utbudet av manliga bloggare även på denna hemsida tog jag första bästa blogg. Jag har dock inte använt mig att den bloggen i uppsatsen för att det inte fanns kommentarer kopplade till inläggen som var dåligt uppdaterade.

2.5 Intervjuernas genomförande

Inför intervjuerna valde jag att studera litteratur som handlar om intervjuer i en kvalitativ metod. Jag läste även i May (2001) om de olika intervjumetoderna och bestämde mig för den semistrukturerade där forskaren delvis väljer att följa en intervjumall men ger utrymme för följdfrågor och diskussion.

Innan en intervjuguide (se BILAGA) skrevs och en intervju ägde rum var det relevant för mig att vara informerad om hur de olika stadsdelarna bedriver sitt arbete. Denna information fann jag på respektive stadsdels kommunala hemsida och det var även via dem jag fann intervjupersonerna. Med detta och studiens teoretiska förankringar i bakhuvudet utformades en mallar som följdes till större delen av sidospår och tillkommande diskussioner. Dessa mallar, beroende på intervjuperson, följde med på varje intervju dock som en lathund för egen vinning för att undvika att viktiga frågor missades.

Vid två av tre intervjuer befann jag och intervjupersonen oss i ett eget tyst rum på intervjupersonens arbetsplats med viss reservation för kollegor som kom med frågor till intervjupersonen under tiden intervjuerna fortlöpte. Vid en av intervju befann vi oss dock på ett café vilket inte var något problem till en början men som blev problematiskt vid

transkriberingen då buller och utomstående personers röster gjorde det svårt att urskilja vad intervjupersonen sade. Det var även i detta fall ett faktum att andra kunde höra vad intervjupersonen svarade vilket givetvis innebär en risk, dock en väldigt liten på grund av intervjupersonens låga stämma överröstades av kaffemaskiner.

Tre av de fyra intervjupersonerna var kvinnor och en given tolkning av detta skulle kunna vara att socialt arbete är ett kvinnodominerat yrke. I sökandet av intervjupersoner var dock tanken att det skulle vara jämt könsfördelat, bland annat på grund av intervjufrågan; ”finns det en skillnad i hur killar och tjejer pratar känslor?” (se BILAGA) men på grund av bristande svar per e-post blev detta ingen möjlighet.

Alla intervjuerna, med samtycke från intervjupersonerna, spelades in på en diktafon vilket skapade fokus på vad intervjupersonen faktiskt sa samt friheten att kunna vara med och diskutera. Dock fanns det en medvetenhet från alla intervjupersonernas om att strukturera sina resonemang och inte hamna på sidospår allt för mycket då intervjun skulle transkriberas. Detta är en aspekt May (2001) belyser då författaren menar på att en av nackdelarna med bandinspelning är just transkriberingen som tar lång tid att genomföra.

2.6 Bearbetning av analys

Efter intervjuerna med fältassistenter transkriberades materialet och kodades vilket innebär att kategorier skapades utifrån respondenternas utsagor. May (2001) menar på att ett viktigt steg i den analytiska processen är att lära känna datamaterialet vilket kan göras genom att forskaren skriver ut bandinspelningarna och därmed lyssnar på samtalen. De kategorier som intervjuerna sedan delades upp i är; socialt arbete och nätet, anonymitet, socialt arbete på nätet och fältassistenters relation till ungdomar. Detta har i sin tur underlättat resultatets upplägg och aspekter från respondenternas utsagor, utöver ovan nämnda, presenteras även de i resultatet.

I avsnittet ”Val av metod” framkommer det att blogginläggen som använts i uppsatsen har genomgått en dokumentanalys. Enligt May (2001) innebär en dokumentanalys för kvalitativa studier ett processtänk och att dokumentet ingår i en social kontext. Vidare så betraktar man författaren som en självmedveten aktör som riktar sig till en publik under vissa omständigheter (May, 2001). Detta är ett tänk som tillämpats vid en analys av blogginläggen då en förståelse utvecklats för ungdomens tillstånd som präglas av press, stress, ett jobbigt

tonårsliv och psykiska problem. Detta är även ett speciellt sätt att skriva då det handlar om tankar personen dokumenterat, förmodligen i sin privata sfär där denna känner sig som mest bekväm med att öppna sig anonymt. May (2001) menar även att en dokumentanalys innebär att forskaren närmar sig texten genom att försöka förstå kontexten denna skrevs i.

I och med uppsatsens syfte och frågeställningar har det därmed gjorts ett urval av citat som sedan presenteras i resultatet. Jag har därmed valt ut det som ”passar” min undersökning och därmed tagit citat ur sitt sammanhang. Ericson (i May, 2001) belyser detta genom att berätta att forskaren i denna process väljer ut det som är relevant för analysen och sätter samman de olika delarna för att bland annat skapa mönster.

2.7 Förförståelse

Det finns många olika benämningar på denna generation, bland annat ”nätgenerationen”. Det som jag tror skiljer denna generation från någon annan är att man inte tar fenomenet Internet på lika stort allvar. Med det menar jag att det är så pass vanligt att man lärt sig förhålla sig till det som om det vore en vardagssak, vilket det också är. Man ser ofta inte heller på Internet som en felaktig eller dålig källa till kunskap men man är heller oftast inte lika tålmodig för när det går sakta när man försöker hitta den. Av egen erfarenhet så har jag exempelvis träffat på vuxna inom socialt arbete som inte använder sig av datorer då de anser att datorer inte är pålitliga och detta är något vi sällan finner hos ”nätgenerationen”. Det är här ett faktum att Internet blivit en del av många ungdomars liv och en förståelse för hur nätet kan användas, både positivt och negativt, är något som de flesta tonåringar idag har. Eftersom jag själv tillhör denna ”nätgeneration”, dock inte lika ”mycket” som dagens ungdomar, väcktes ett intresse för att ta reda på hur det faktiskt ser ut. Det finns en förståelse för ämnet på det sättet att Internet, bloggar och forum inte alls är främmande för mig och att exempelvis vänner runtomkring, och även jag, någon gång har använt oss av dessa medel. Enligt Aspens (2007) så innebär förförståelse bland annat att forskaren vuxit upp i samma eller i en snarlik livsvärld som den denne studerar. Med livsvärld innebär det den förvetenskapliga värld som aktörerna som forskaren studerar tar för givet (ibid.).

Jag är även uppvuxen i den stad där intervjuerna genomförts vilket gett mig någorlunda kunskap om de olika stadsdelarna och vad för olika ungdomar vi finner där.

3. Tidigare forskning

Mycket av den tidigare forskningen på ämnet handlar om självskadebeteende och den negativa aspekten av ungdomar uttrycksätt via bloggar vilket gjort urvalet litet. Att försöka välja ut delar ur forskningen som handlar om den positiva aspekten istället gjordes främst för att skydda uppsatsen från att få felaktigt fokus. I enlighet med detta har därför databaser såsom Libris, ELIN och Lovisa använts för sökning efter avhandlingar och artiklar, vilka gått igenom peer-review. Sökord såsom ”youth and Internet”, ”nätet”, ”fältarbete” och ”Internet and empowerment” har använts för att finna tidigare forskning och annan litteratur.

I detta kapitel kommer en avhandling skriven av Michael Westerlund från 2010 att presenteras. Denna behandlar ämnet Internet och självmord och är en undersökning om den kommunikationen som finns kring ämnet på forum och till viss del genom bloggar. Delar av avhandlingen behandlar uppsatsen frågeställning om bloggar och empowerment teori samt anonymitet. Även en artikel från Sonia Livingstone har använts och baseras på en undersökning från 2008 om ungdomars användning av sociala nätverk för självförverkligande, integritet och intimitet. Till Westerlunds avhandling har även en bok av Elza Dunkels som behandlar ungdomars näaktivitet använts som komplement till ämnet anonymitet.

3.1 Anonymitet

Westerlund (2010) menar på att det råder en anonymiserad offentlighet på de arenor som undersökts. Detta innebär att personer träder in i en gemenskap och kommunicerar men kan samtidigt till stor del förbli anonyma. Vidare fortsätter Westerlund (2010) med att förklara att personer oftast befinner sig rent fysiskt i den privata sfären, exempelvis i hemmet när denna kommunikation sker och deltar därmed samtidigt i samtal i den virtuella offentligheten. Författaren fortsätter sedan med att skriva att möjligheten att kunna avslöja saker om sig själv utan att bli avslöjad blir något motsägelsefullt (Westerlund, 2010). Även det faktum att det som skrivs på bland annat bloggar till stor del är autentiskt, alltså att det utgår från verkligt upplevda situationer, erfarenheter och händelser. Att ”vara på riktigt” och att vara en ”verklig” person samt ”mena” vad man säger på Internet behöver inte innebära att man avslöjar hela sin identitet (ibid.).

Suler menar (i Dunkels, 2009) att orsaken till att vi bli mindre hämmade på nätet är tack vare den anonymitet vi ofta upplever på nätet. Suler fortsätter med att denna anonymisering kopplar bort oss från oss själva och gör oss därmed mindre sårbara när vi interagerar (Dunkels, 2009).

3.2 Offentlighet och autencitet

Westerlund (2010) beskriver i sin studie att anonymitet på nätet kräver en viss offentlighet. Med hjälp av studien anser jag att detta handlar om att det exempelvis krävs födelsedatum, för- och efternamn och bostadsort för att ens kunna öppna ett konto på det sociala nätverket www.facebook.com. Här kan personer välja om de önskar göra dessa uppgifter offentliga för andra användare dock finns det ingen valmöjlighet när det gäller personens för och efternamn som automatiskt blir offentligt för alla andra användare.

Webb m.fl. (i Westerlund, 2010) menar på att det finns en möjlighet att vara anonym i samtalsgemenskapen och att detta i sin tur både ökar viljan att bekänna samtidigt som det minskar risken för självzensur. Ett klagörande görs genom Hardey (i Westerlund, 2010) om att anonymisering på forum inte behöver innebära en reduktion av äkthet i vad människor kommunicerar.

3.3 Bloggar och jaget

Livingstone (2008) menar i sin artikel att trots att det framstår som att många ungas användning av sociala nätverk endast syftar till att berätta om sig själva, innebär det inte ett narcissistiskt beteende. ”Jaget” i sociala nätverk tillhör en större grupp som består av jämnåriga vilket innebär att gruppen representeras snarare än den egna individen. Ungdomar tenderar här att beskriva sina ”nätverkaktiviteter” i termer om att det är deras fria val (Livingstone, 2008). Dock vid ifrågasättande beskriver författaren att de är begränsade genom gruppens normer och utövning samt brukskvaliteten av teknologins gränssnitt (ibid.). Kort innebär det att ungdomar använder sig av olika hemsidor efter hur dessa bemöter deras förändrande identitet.

4. Teoretiska perspektiv

I detta kapitel ska en redogörelse för de teorier som sedan ska användas i analysen ske. De teorierna/begrepp vi finner här är; empowerment, nätets roller och ”communities”, bekännelser, feedback, primärt och tertiärt förebyggande arbete och mellanrummet.

Anledningen till att just dessa teorier och begrepp valts är för att de alla knyts samman med uppsatsens olika delar, innebärande ungdomar, bloggar och fältarbetare. De teorier/begrepp som handlar om bloggar och ungdomar är nedan presenterade för sig och de som berör fältassistenter för sig.

Empowerment är något ungdomen kan uppleva genom de kommentarer de får av hemsidans ”minglers”. I och med att ungdomarna öppnar upp sig på ett sådant sätt och ”bekänner” är det viktigt att gensvaret från andra inte är nedvärderande eller negativt på något sätt.

Fältassistenter möter ungdomar i olika situationer vilket gör det viktigt att de är lyhörda, därav begreppet ”feedback”. De möter ungdomar i fasen mellan tonårs- och vuxenlivet vilket kan hjälpa bygga på en relation. Då de jobbar både med ungdomar som grupp och på individnivå är detta något som kommer att behöva tillämpas om arbetet byter arena genom att fältare spenderar mer tid på nätet som en del av ett uppsökande och förebyggande arbete.

4.1 Empowerment

Denna teori diskuteras oftast som ett förhållningssätt som går ut på att stärka enskilda klienter eller klientgruppers ställning samt utjämna denna grupps handlingsutrymme (Swärd & Starrin, 2006). Denna teori refererar både till den subjektiva erfarenheten och till den objektiva verkligheten, förhållanden både till människans inre och yttre, både till insikt och till utsikt, både till känsla och till kunskap (ibid.).

I socialt arbete har empowerment setts både som en teori och en metod (Swärd & Starrin, 2006). Författarna menar här på att teorier har utvecklats om hur människor når kollektiv kontroll över sina liv för att därmed kunna tillgodose sina intressen. Swärd & Starrin (2006) menar genom Adams (i Swärd & Starrin, 2006) och Levy Simon (i Swärd & Starrin, 2006) att metoderna, å andra sidan, har gällt hur socialarbetare kan stärka dem som saknar makt så att de kan vinna självkontroll och styra sina egna liv med hjälp av kunskap.

För resultatet innebär teorin det stöd många av bloggarna får genom de kommentarer som lämnas av läsare. Att få respons och uppmaningar om att ”kämpa på” eller ”tack för bra tips” inger empowerment, speciellt om det kommer efter djupa inlägg om ungdomens välmående eller efter tidskrävande sökning av snygga plagg att tipsa om.

4.2 Nätets roller och ”communities”

För att kunna fördjupa syftet och frågeställningen kring bloggar och empowerment ska en teori om nätets olika roller här presenteras. Kozinets (2010) presenteras i sin bok en rad olika roller som skapats efter användares kommunikation via forum och bloggar. En av dessa roller svarar till frågeställningen om empowerment och det är ”minglers”.

Denna kategori innebär personer som bibehåller ett starkt och personligt band med flera av medlemmarna inom nätverket. (Kozinets, 2010) Dessa personer håller sig dock på en ytlig nivå där det endast finns ett intresse för just det ämne som det skrivs om (ibid.).

För att även få en bild av hur olika sociala nätverk är uppbyggda presenteras vidare communities olika funktioner, vilket är sociala nätverks benämning på engelska. Här har jag valt att lyfta fram ”Building Communities”.

Den interaktion som sker i denna typ av communities syftar till informationsdelning såväl som uppbyggnad av relationer mellan användare (Kozinets, 2010). Till denna kategori tillhör entusiastiska användare vars intresse är att inspirera andra användare till att ta kontroll i hopp om att skapa en positiv förändring (ibid.).

4.3 Bekännelser

Crafoord (i Westerlund, 2010) visar på att man i bekännelsen blottar en del av sin självbiografi vilket också innebär att man gör sig sårbar inför andra och gör därför gensvaret viktigt. Blir man avvisad, eller möts av ligkiltighet, är risken överhängande att man skäms över sina bekännelser och drar sig undan med en (ytterligare) skadad självuppfattning. Man vill också undvika att bekännelsen kopplas ihop med de fysiska betingelserna av identiteten och en tanke om att man vill avslöja, inte bli avslöjad, finns där (Westerlund, 2010).

4.4 Feedback

Feedback är ett begrepp inom Shannon och Weavers kommunikationsteori, dock använder de sig inte av begreppet men som efterföljare funnit värdefullt (Fiske, 2003). Begreppet innebär överföringen av mottagarens reaktion tillbaka till sändaren. (ibid.). Vidare så förklaras det att feedback gör det möjligt för talaren att anpassa sin framställning till publikens behov och gensvar (ibid.).

Detta begrepp, och inte hela teorin, har tillämpats på fältarbetarna i resultatet. Den feedback de får från ungdomarna påverkar deras arbete och hur de sedan förhåller sig till dem.

Exempelvis så ändrar ett negativt gensvar bemötandet av ungdomar till nästa gång. Begreppet menar också på att vissa kommunikationsmedel försvårar feedbacken (Fiske, 2003). Exempel på det idag skulle kunna vara Internet och telefoner där en direkt reaktion inte kommer fram på samma sätt som ansikte mot ansikte.

4.5 Primärt och tertiärt förebyggande arbete

Denna teori syftar till att förklara fältarbetets olika nivåer av det förebyggande arbetet som fältassistenter bedriver. Denna teori syftar även till att, tillsammans med empirin, besvara frågan om nätets begränsningar i fältarbetares uppsökande och förebyggande arbete.

Det primära arbetet innebär enligt Ander (2005) insatser som riktar sig mot hela eller en stor del av befolkningen för att förhindra att problem uppstår. Detta kan innebära ungdomars tillgång till en bra skolmiljö eller drogfria fritidsaktiviteter (Ander, 2005). Vidare förklaras att detta är på en samhällsnivå och kan därmed inte arbeta med individer utan bara med ungdomar som kollektiv (ibid.).

Det tertiära arbetet tillämpas på en individnivå och riktar sig till enskilda ungdomar, exempelvis de som påträffas i samband med det uppsökande arbetet (Ander, 2005). Insatserna på denna nivå kan handla om att få ungdomar att sluta dricka alkohol eller behandlingsinsatser (Ohlsson i Ander, 2005).

4.6 Mellanrummet

Fältassistenter är den grupp som bland annat stöter på ungdomar ute på kvällarna och författaren Andersson (2005) menar därmed på att fältassistenter oftast är den enda grupp vuxna som befinner sig i mellanrummets arena som är den plats där ungdomar träffas utan vuxna närvarande och därmed fasen mellan tonårs- och vuxenlivet (Andersson, 2005). Författaren fortsätter med att detta kan vara en tacksam uppgift då relationer enklare byggs upp (ibid.). Dock kan fältaren också här ses som en ovälkommen gäst och myndighetens representant (ibid.).

4.7 Kritisk teori

Teorierna och begreppen som använts ovan är till för att stödja de resonemang som förs i resultatet. När det kommer till de som berör fältassistenterna är dessa till för att visa på de metoder de använder samt hur deras arbete kan utspelas på nätet. Då de intervjuade fältarna arbetar ungefär på samma sätt blir teorierna och begreppen ett komplement till vad vi redan ”vet”. Dock finns det tendenser till att teorierna blir en legitimering för yrket och i resultatet kan detta uppfattas som att teorierna agerar som ”bevis” för det arbete som utgörs.

Teorierna/begreppen som kretsar kring bloggarna, å andra sidan, kan vi rikta större kritik mot. May (2001) menar på att den kritiska teorin närmar sig frågan hur relationen mellan människors vardagliga tolkningar och utveckling av social teori genom att inte utgå ifrån att det finns en sanning som vi kan nå fram till som forskare. Då det handlar om bloggar som skildrar ungdomars egna tolkningar av sin vardag kan appliceringen av en teori på dessa visa på en specifik sanning utifrån en unik situation. Följer vi dock Mays resonemang ovan så är det just denna sanning jag som forskare inte ska utgå ifrån att hitta vilket gör det viktigt att det hela tiden finns en tanke om vad det egentligen är som presenteras i bloggarna och av vem. Att sedan försöka få dessa unika inlägg att platsa in under en och samma teori är egentligen inte optimalt då det finns en tendens att ”forma” inlägget istället för att låta teorin förklara det. Dock måste det tas hänsyn till uppsatsen omfång vilket bidrar till dessa generaliseringar.

5. Resultat och analys

I denna del kommer resultatet av det som forskats fram att presenteras samt analyseras utifrån de teorier som valts för denna uppsats. Då uppsatsen behandlar två olika delar kommer denna del därför att behandla olika teman som besvarar frågeställningarna samt behandlar syftet.

5.1 Socialt arbete och nätet

Genom många av Sveriges socionomutbildningar dominerar det faktum att socionomen ska skapa en relation till sina klienter genom möten för att sedan lära sig hantera dessa. I och med detta råder det delade meningar mellan fältarbetarna i Stockholm huruvida detta är det ”enda” sättet att skapa relation på eller om det faktiskt går att möta klienten på nätet först för att sedan träffas i verkligheten. Det sociala arbetet rör sig mer och mer mot en ”nätinfluerad” praktik men är inte där riktigt ännu. Det ter sig fortfarande vara en kontroversiell fråga, mycket tror jag på grund av utbildningens traditionella form.

En av fältassistenterna yttrar sig om just detta och menar på att det är en bra sak och att det säkerligen behövs personer som stödjer ungdomar på nätet men att det inte är en fältares bästa uppgift;

”Det heter ändå fältarbete men det är bra att det finns i alla fall”
(Fältare 1).

När det kommer till just ungdomar så finns det idag bland många en avsmak för Socialtjänsten. Det är för många en okänd myndighet som man helst inte besöker. Dessa åsikter kan bland annat komma ifrån att någons kompis haft, enligt den personen, en dålig erfarenhet med en socialsekreterare och spyrt i sin tur ut galla över hela myndigheten inför andra eller genom blogginlägg.

Genom de bloggar som undersökts så uttrycker sig två av fem ungdomar på något sätt om skolkuratorer, socialpedagoger eller BUP;

”Idag ska jag till pisskuratorn på min skola. Varje onsdag. Jag vill inte” (Dimman, flicka).

”Jag vill inte prata med någon på BUP igen. Vill inte, vill inte, vill inte. Det är alldeles för farligt” (Dimman, flicka).

”ska till socialpedagogen nu och prata om att jag inte äter i skolan. dem tycker att det är ett problem. att jag inte äter ser jag bara som positivt” (fallen_girl, flicka).

Detta är dock citat tagna ur sitt sammanhang och vissa hänger ihop med tankar om att ett besök hos skolkuratoren kan vara ”farligt” och att man ändå inte kommer någonvart då personen tycker sig må lika dåligt efteråt.

5.1.1 Fältassistenter

Uppsökande och förebyggande arbete, offentlig miljö, relation och bemötande är några exempel på de nyckelord vars fältassistenter bas vilar på. Enligt de intervjuade fältassistenternas utsagor ingår bland annat skolbesök mer eller mindre varje dag och givetvis interaktion med ungdomar. Beroende på om fältaren har byggt upp en relation till ungdomen eller inte varierar samtalsämnena mellan att exempelvis prata om helgen eller lirka fram vad ungdomens intressen är;

”Är det en första kontakt så försöker man lirka ut vad den här ungdomen tycker kan vara intressant, det kan vara fotboll, musik så.. man försöker tuna in sig på om vad man skulle kunna prata med den här ungdomen om. Det kan vara allt mellan himmel och jord. Har man träffat en ungdom flera gånger och man börjar känna av att ja men den här kanske inte mår så bra och man har skapat sig en relation så kan man såklart prata om sådana grejer”

(Fältare 3).

Att ”hänga” och befinna sig där ungdomarna är som fältassistent är en del av det uppsökande arbete som utgör en del av fältarbetets kärna. Att exempelvis fika med en ungdom som behöver prata eller att köra hem någon som befunnit sig på stan under kvällen är inte helt ovanligt enligt några av de intervjuade fältarna. Dock påpekar många av dem ett flertal gånger att de är vuxna och inte ungdomens kompis men att det givetvis ofta händer att man sätter sig med dem och pratar om allmänna saker, många gånger såsom ungdomen gör med sina kompisar. Vid frågan om fältassistenter bara kăkar glass, hănger och blir ungdomar sjălva var svaret mer eller mindre detsamma från alla tre fältarna;

”Mm man ska inte bli som ungdomen. Det är en risk som skulle kunna.. det finns säkert en lockelse att ungdomarna och på ett sätt så ska man ju kunna.. det gäller att vara vuxen när det krävs men sen också att kunna.. det är ju en konst i sig att kunna samtidigt vara med

ungdomarna och att känna sig bekväm och att de känner sig bekväma men samtidigt kunna bli vuxen i de lägen då det krävs” (Fältare 2).

Det som dock kan låta som ett allmänt samtal i andras öron har oftast en underliggande tanke bakom då förebyggande arbete är en del av fältarbetets bas. Det handlar både om att bygga på en relation som är a och o inom detta yrke men även om stödsamtal som hamnar under ”förebyggande arbete”. Dock stannar det vid stödsamtal för fältassistenterna och skulle det visa sig att ungdomen behöver mer hjälp rekommenderar man personen att ta det steget men finns kvar där som ett stöd;

”Stödsamtal, inte terapeutiskt. Då får man hänvisa vidare om det behövs” (Fältare 2).

Fältassistenter är också den grupp som oftast ses, och får agera, som ett mellanting emellan ungdomen och exempelvis Socialtjänsten, polis ecetera. Några av de intervjuade fältassistenterna menar också på att de är de vuxna som befinner sig i mellanrummet, det vill säga den arena där ungdomen provar på vuxenlivet genom att denne kan röra fritt på gator utan ”vuxenbevakning”.

Alla de fältare som intervjuats har ett konto, tillsammans med sina kollegor, på facebook.com. En av fältassistenterna rör sig även till en viss del på bloggar och på bilddagboken.se. När frågan om huruvida det skulle gynna dem att befinna sig mer på Internet blev svaret att de faktiskt finns på facebook.com men att de är fältarbetare och bör därmed lägga mestadels av tiden på fältet;

”Ja vi har aktivt valt att just lägga vår energi på Facebook för det är ett forum som många av våra ungdomar använder. Jag tycker att vi når ganska mycket genom Facebook.. vi har inte MSN och vi har pratat en del om det i gruppen också. Vi har också pratat om att starta någon sorts blogg från vår Facebook. Då måste man sitta där såklart och uppdatera, det är också lite en prioriteringsfråga” (Fältare 3).

Det har för denna uppsats inte genomförts en undersökning av hur många ungdomar som faktiskt befinner sig ute och hur många som sitter hemma på kvällarna i Stockholms innerstadsområde för att se om det skulle gynna fältassistenter att befinna sig mer på nätet. Dock finns det spekulationer från min sida kring hur fältassistenter når den grupp ungdomar som inte har vänner att umgås med ute på stan om kvällarna utan istället sitter hemma. En fältassistent uttrycker sig om detta resonemang såhär;

”Man måste ändå anpassa sig efter.. alltså man kommunicerar på olika sätt och människor finns på andra platser idag, framför sin dator och så kanske man tyvärr måste anpassa sig lite efter det för att kunna nå andra och hjälpa andra” (Fältare 1).

5.1.2 Analys

Fältassistenternas förebyggande arbete skulle kunna delas upp i två sektioner, primärt och tertiärt förebyggande arbete. Det primära syftar till insatser som riktar sig mot hela eller en stor del av befolkningen för att hindra att olika problem uppstår (Ander, 2005). Detta innebär att när fältassistenterna rör sig generellt bland ungdomar och exempelvis anordnar drogfria discon eller fritidsaktiviteter använder de sig av åtgärder på en primär nivå. Då detta är på en samhällsnivå kan man dock inte arbeta med individer utan bara med ungdomar som kollektiv (Ander, 2005). I och med att fältare ofta fikar med enskilda ungdomar och har stödsamtal rör de sig härmed på den nivå Ander (2005) kallar den tertiära. Här tillåts fältaren röra sig på individnivå vilket innebär att arbetet riktar sig till enskilda ungdomar, exempelvis ungdomar som påträffas i samband med det uppsökande arbetet (ibid.). Inom det tertiära området ingår därmed en fika och att äta glass med ungdomar som en del av det förebyggande arbetet där det, som ovan nämnt, ingår stödsamtal. Då fältassistenter är den grupp som ska befinna sig där ungdomar är kan det faktiskt komma att innebära en Piggelin eller två om det är vad som krävs för att ta steget in på ungdomarnas arena och kunna bygga på relationen.

I resultatet framgår det att fältassistenter agerar i ungdomens ”mellanfas” där en försmak på vuxenlivet utdelas. Att vara professionell och den enda vuxna i mellanrummets arena blir därför vanligt för fältassistenter och det blir väldigt tydligt att man är där å yrkets vägnar och det är många gånger en tacksam uppgift då det är lätt att få kontakt och börja bygga på en relation till ungdomarna (Andersson, 2005). Detta är dock på både gott och ont då det, enligt en av de intervjuade fältarna, hänt att ungdomsgrupper tar avstånd och vill helst bara få vara ifred utan att bli ifrågasatta. Anledningarna till varför det kan te sig på det sättet kan vara att ungdomen tror att fältaren har en ”föräldraroll” och kommer för att sabotera deras kväll eller det faktum att man kopplar samman fältare och myndighet.

5.2 Anonymitet och autencitet

hur kan funktioner såsom nätets anonymitet påverka fältassistenterers uppsökande och förebyggande arbete på Internet?

Att personer är anonyma på nätet är diskuterbart och därmed inte skrivet i sten. Det finns exempelvis communityhemsidor där både för- och efternamn är synliga för andra samt bilder på personen. Ett exempel på en sådan hemsida är facebook.com och det är även på denna hemsida som fältassistenterna delvis befinner sig på idag. Genom att många ungdomar inom respektive stadsdel har dem som vän på hemsidan ger det fältarna tillgång till bland annat ungdomens alla bilder, statusuppdateringar samt texter vilket medför en koll utanför fältet. En av fältassistenterna menar dock att de i sin stadsdel inte konfronterar exempelvis en 14åring direkt om det plötsligt dyker upp bilder från en ”fyllehelg” utan att det snarare får hända ett par gånger innan man tar tag i problemet och pratar med ungdomen och föräldrarna. En fältare från en annan stadsdel menar dock att genom den ”icke-anonymiteten” som dominerar på facebook.com, tillåter det dem i deras profession att besöka olika ungdomars profiler vilket resulterar i att skulle det visa sig att en 15åring haft en så kallad fyllehelg så tar fältarna i denna stadsdel snabbt kontakt med ungdomen och föräldrarna. Alla intervjuade fältassistenter är dock ense om att de jobbar frivilligt och *inte* anonymt vilket gör valet att befinna sig på facebook logiskt då hemsidan uppfyller dessa principer. Om just facebook.com säger en fältassistent;

”Det är inte anonymt alls men vi jobbar ju liksom i frivillighet och det är ändå på deras villkor om de vill kontakta oss och det är de som får klicka på oss liksom så allt är upp till dem och då sker det liksom på deras villkor och då kan de logga ut när de vill” (Fältare 1).

En annan fältassistent menar på samma sak, alltså att anonymitet är en bra sak för ungdomar dock är det inte inom ramen för deras profession.

5.2.1 Anonymitet i den ”verkliga” världen

Man skulle kunna ställa sig frågan; varför bloggar ungdomar? Denna fråga finns det många svar på just av den anledningen att vi vuxna kanske inte förstår varför det finns ett behov av att skriva vad man köpt idag eller hur man mår och vi förstår framför allt inte vem som vill läsa om det. Tänker vi dock tillbaka ett par år till när vi själva skrev i en fysisk dagbok om hur

tråkigt det var i skolan eller hur kär man var i den där killen/tjejen i klassen så kanske vi kommer fram till att det inte alls är så annorlunda från att blogga. Man skulle kunna spekulera i om det kan vara så att många ungdomar inte vill skriva i en fysisk dagbok just av den anledningen att de inte vill att någon ska hitta den och kunna koppla innehållet till dem, till exempel en förälder. Mycket handlar förmodligen ofta om att ungdomen inte vill att någon ska veta och på nätet är man, om man så vill, till största del, anonym.

5.2.2 Analys

Att människan skulle ha enklare att stå för något när man slipper säga det till någons ansikte och därmed slipper en direkt reaktion kan vara något utav ett faktum. Att exempelvis skriva ord som egentligen inte är socialt accepterade innebär att den anonymitet som nätet erbjuder kan göra människor mindre hämmade. Detta är vad Suler (i Dunkels, 2009) menar på och fortsätter sedan med att förklara att känslan av anonymitet kopplar bort oss från oss själva.

Det har redan konstaterats att en blogg kan ses som en virtuell dagbok och därmed som ett komplement eller som en ersättning av den fysiska i ungdomens byrååda. När det kommer till bloggar så kanske ungdomen inte bryr sig om vem som läser det då det blir svårt för någon att veta vem som är författaren bakom medan en exempelvis förälder vet att dess barn skrivit i dagboken, förutsatt att de hittar den och läser. I en undersökning gjort av Livingstone (2008) framkommer det av en intervju med en ungdom att det inte gör något om utomstående läser vad man skrivit på sociala nätverk men att det är föräldrarna man inte vill ska kunna läsa det. Ungdomen förklarar sedan vidare att han inte tycker om att hans föräldrar går igenom hans rum och hans saker eftersom det är hans privata sfär (Livingstone, 2008). Författaren sammanfattar detta med att ungdomen vill att hans privata profil och sfär på nätet är offentlig för hans vänner men privat för hans föräldrar (ibid.).

5.3 Social interaktion på nätet och gatan

”När man skriver sådär så får man inte en direkt reaktion eller ett ansiktsuttryck eller något. Jag tror att det blir mycket lättare då och sen får man senare kanske några kommentarer men det är oftast man inte vet vem de kommer ifrån heller” (Fältare 1).

Denna reaktion på social interaktion från fältaren kommer dock inte som en chock då deras yrke främst går ut på att bemöta människor i den icke virtuella världen. Dock kan man fråga

sig om detta handlar om att hålla kvar professionens legitimitet då ”fältassistent” förmodligen inte skulle finnas kvar om alla ungdomar plötsligt bestämde sig för att sitta hemma och chatta istället för att hänga på stan. En slutsats på fältarens resonemang skulle kunna vara att det är allmänt lättare att för människor att stå för saker när man indirekt inte behöver stå till svars för det.

5.3.1 Analys

☺ ☹ Detta är två vanliga ”smileys” som idag ersatt de direkta ansiktsuttrycken. Begreppet ”feedback” menar på att vissa kommunikationskanaler försvårar feedbacken avsevärt (Fiske, 2003). Exempelvis tillåter telefoner, men även enligt mig, Internet, växelvis sändning som kan utföra vissa feedbackfunktioner dock är det en annan sorts feedback än den som äger rum vid kommunikation ansikte mot ansikte (Fiske, 2003). Det finns givetvis undantag här som webbkameror där man faktiskt ser varandra men vad gäller bloggar uttrycks exempelvis lycka genom en viss smiley eller ilska genom många utropstecken. Fältaren menar på att man inte får tappa kommunikationen ”face to face” men samtidigt så sker den ju, bara genom andra medel som vi skapat som efterliknar och ibland till och med ersätter den direkta kommunikationen. Vidare så menar begreppet på att vid kommunikationen ansikte mot ansikte kan man med rösten sända och samtidigt ta emot med ögonen (Fiske, 2003). Ännu en gång så är detta något vi löst med hjälp av mikrofoner och headset vilket innebär att man idag kan höra varandras röster och se varandra med hjälp av lite teknologi. Självklart kan människan inte helt ersätta det som utbyts när det sker i realtid men jag menar här på att det inte alltid behöver vara det optimala och enda sättet att kommunicera på. Mycket inom social interaktion har bytt arena från gatan till nätet och det tack vare människans utveckling där man ofta inte vill eller alltid behöver flytta på sig speciellt mycket. Handlar det då istället om att människan är passiv? Den diskussionen får dock ta plats någon annanstans än i denna uppsats.

5.4 Bloggar och ytlighet

Det är ett faktum att bloggar används som ett sätt för ungdomar att sätta ord på sina känslor och det är på ett sätt en dagbok online. Fyra av de sex bloggar som undersökts handlar om känslor och livet som tonåring medan två av dem är vad jag valt att kalla ”ytliga”. Till och börja med så är de flesta av de undersökta bloggarna självcentrerade där bloggarens

erfarenheter och känslor hamnar i första rummet. Ett behov av att berätta om sig själv är ett återkommande tema i alla undersökta bloggar och meningar som; ”jag köpte”, ”jag mår”, ”jag är” finns med i nästan vartenda inlägg.

De bloggar som handlar om känslor beskriver en, för ungdomarna, verklighet som består av olycklighet, identitetsskapande, kriser, peppande av sig själv och upplyftande kommentarer från andra. Här väljer många av bloggarna att släppa lös sina innersta tankar och majoriteten av de bloggar som är tagna från ungdomar.se handlar om kroppen och hur personen i fråga inte passar in i sin skol- och familjemiljö, hur ingen förstår och hur gärna man bara vill försvinna från jordens yta;

”Och att få vänner, det kommer inte ens på fråga. Jag orkar inte. Att få vänner innebär att sätta upp den fasaden igen.” (Dimman, flicka).

”Jag ser mig själv som en tjockis ☹, Jag vet inte vad jag ska ta mig till när den inte minskar ☹☹.” (LaGoM, pojke).

Trots att dessa inlägg visar på en sorglig verklighet för många av ungdomarna så kretsar inte alla inlägg kring hur dåligt allt är. Det finns ljuspunkter där personer beskriver hur ett besök av en vän gjorde hela helgen till en positiv upplevelse till skillnad från den negativa vardagen många av de undersökta bloggar annars upplever att de har;

”Dom här 4 dagarna har varit dom bästa dagarna i mitt liv :D.” (LaGoM, pojke).

”Jag trodde aldrig det skulle hända. Du ringde mig. Du ville ge mig en andra chans. Är jag världens lyckligaste? Ja det är jag!” (Joh_annes, pojke).

De ”ytliga” bloggarna har inte alls samma mörka stämning över sig. Här finner vi, vad som upplevs vara, en självsäker bloggare som tipsar om mode och sport och har en tendens att skriva kortare inlägg om vad som hänt under dagen eller i helgen;

”En babbe brud kom fram till mig förut å börja tjaffsa. Vilken jävla blönder asså! Aja här får ni en bild på henne, hon önskar la att hon va lika känd & söt som mig! :)” (Söta_Agrina, flicka).

Dessa bloggar får dock inte samma sorts uppmärksamhet som de mer känsloliktade bloggarna får och det kan bero på att det i deras inlägg till ytan inte verkar ha några problem att handskas med. I inläggen beskrivs en vardag som består av många vänner och schyssta

prylar men vi får inte glömma det faktum att dessa fortfarande är ungdomar precis som de andra bloggarna. Jag upplever även att denna grupp inte finns med på fältassistenter och Internetvandrares radar då dessa inte ger utlopp för sina känslor på samma sätt som de mer fragila tonårsbloggarna gör. Ett sätt för dessa yrkesgrupper att förstå de ”ytliga” bloggarna är enligt mig bara genom att ha i baktanke att denna grupp också är ungdomar med samma problem som andra tonåringar, dock kanske inte lika allvarligt men de finns ändå där.

När fältassistenterna fick frågan ifall bloggar kan ses som ett hot för ungdomar höll alla tre med om att bloggar och nätet kan vara något positivt för ungdomen och ger utrymme för uttryck, dock inom vissa ramar;

”Jag personligen ser det inte så mycket som ett hot men det beror på vad man lägger ut. Det handlar om allt i livet börjar det bli på något sätt destruktivt för ungdomen då är det såklart inte bra...” (Fältare 3).

5.4.1 Analys

Att bloggar är självcentrerade förklarar Erikson (i Livingstone 2008) med att ungdomar måste utveckla en ”ego identity” som måste balansera det sociala med ett kritiskt tänkande och tillit på nätet. Författaren fortsätter sedan med att trots att det verkar som att ungdomars aktivitet på sociala nätverk bara handlar om ”mig, mig, mig” innebär det inte ett narcissistisk beteende. Detta, påstår Mead’s (i Livingstone 2008), är för att ”jaget” i sociala nätverk avslöjar ett själv som är inbyggt i en kamratgrupp som representeras av andra ungdomar också snarare än bara den privata (Livingstone, 2008). Det innebär att trots att ungdomar skriver väldigt självcentrerat i bloggar så tillhör oftast detta ett större nätverk innefattande andra jämnåriga vilket gör dessa ”narcissistiska” drag i en blogg mer accepterat.

Att se på bloggar som en plats där medlemmarna knyter an till varandra är inte helt fel enligt Kozinets (2010). ”Buildings Communities”, som författaren kallar det, innebär både en känsla av gemenskap och informationsdelning efter intresse (Kozinets, 2010). Då en del ”kommentatorer” i bloggarna från ungdomar.se har ett sorts upplyftande samtal med bloggaren och kan ibland svara på andras kommentarer, innebär det, enligt Kozinets (2010) att interaktion är såväl informationsrik som relationsbindande. Detta gäller även en av de ”ytliga” bloggarna då information om var man kan köpa ett visst plagg eller vilka kläder som är inne förmedlas till läsarna. Det gör därför bloggen informationsrik men även, på en annan

nivå, relationsskapande då personer som tilltalas av exempelvis den klädstilen kan relatera till just hur snygga de där skorna är.

5.5. Ungdomars psykiska hälsa och anmälningsskyldighet

vad kan nätbaserat fältarbete få för konsekvenser i förhållande till den lagstadgade anmälningsskyldighet?

Att ungdomar idag skriver om problem och hur dåligt de mår kanske för många inte kommer som en chock. Den upplevda pressen på dagens ungdomar, både i skolan och på fritiden, sägs ha ökat och ungdomar beklagar sig ofta idag över hur jobbigt de har det. Detta tar sig i sin tur i uttryck på olika sätt, bland annat genom bloggar där teman som ångest, självska debeteende och press i skolan dyker upp;

”Jag har ju väntat i snart ett år på E... och det var hösten förra året som jag började skada mig själv.” (Dimman, flicka).

”Jag känner mig som om jag är den mest deprimerade på jorden ☹☹☹.” (LaGoM, pojke).

Det finns enligt Socialstyrelsen lägesrapport från mars 2010 inga direkt klarlagda orsaker till varför psykiska besvär blivit allt vanligare bland ungdomar (socialstyrelsen.se). Dock framgår det av de undersökta blogginläggen från ungdomar.se att minst två stycken uppger sig ha kontakt med BUP eller socialpedagoger.

En fältassistent sätter ord på fenomenet ”anmälningsskyldighet” genom att berätta att anmälningar till Socialtjänsten har förekommit och att detta givetvis är en skyldighet;

”Vi har gjort flera anmälningar till Socialtjänsten men vi gör det aldrig utan att prata med ungdomen först” (Fältare 1).

Samma fältassistent fortsätter också med att berätta hur den frivillighet som fältare arbetar efter tar sig i uttryck på nätet vilket även gäller i real tid;

”Det är inte anonymt alls men vi jobbar ju liksom i frivillighet och det är ändå på deras villkor om de vill kontakta oss och det är de som får klicka på oss liksom så allt är upp till dem och då sker det liksom på deras villkor och då kan de logga ut när de vill” (Fältare 1).

5.5.1 Analys

Enligt Socialstyrelsen lägesrapport för 2010 beskrivs besvär av ångslan, oro och ångest som något som är vanligast bland de som varken studerar eller arbetar. Dock ser man att ökningarna av dessa besvär främst slagit till bland de som studerar då fler unga tillhör denna grupp (socialstyrelsen.se). Att studerande skulle vara den grupp som har dessa känslor förfaller inte som något märkvärdigt då det är något de flesta som gått i skolan eller varit tonåringar skulle kunna relatera till. Dock blev en spontan reaktion till den ökade psykiska ohälsan att det borde påverkas av exempelvis socioekonomiska faktorer samt familjeförhållanden. Dock visar en Folkhälsorapport från Socialstyrelsen 2009 på att symptom på nedsatt psykisk välbefinnande ökat i samtliga ungdomsgrupper oavsett familjeförhållanden, födelseland och föräldrars socioekonomiska ställning (socialstyrelsen.se).

Socialtjänstlagen 14 kap 1 § menar på att myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom är skyldiga att anmäla till socialnämnden om de får kännedom om något som kan göra att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd (SFS 2001:453). Detta är något som fältassistenter anammar då de har den möjligheten eftersom de inte jobbar anonymt. Det är ett faktum att fältassistenter arbetar i frivillighet vilket innebär att kontakten med dem från ungdomens sida är frivillig. Samma sak gäller när det kommer till kontakt med dem via nätet då det är, enligt fältare 1, upp till ungdomen själv att klicka på fältassistenterna på facebook.com. I det uppsökande arbetet händer det att ungdomar inte vill ha kontakt, vilket är viktigt att respektera men det betyder inte att man inte tar sitt ansvar gentemot anmälningsskyldigheten (Andersson, 2005). Det går aldrig att bortse från det faktum att i och med att fältassistenter träffar ungdomar i det ”riktiga” livet. Fältarbetaren har en skyldighet att göra en bedömning om uppgifter om ungdomens situation måste föras vidare till en socialsekreterare som arbetar med myndighetsutövning (Andersson, 2005).

5.6 Ungdomen och empowerment

vad finns det för koppling mellan ungdomars bloggande och möjligheter till empowerment?

”eller så kan ni bara hålla käften eller skriva nåt uppmuntrande.” (fallen_girl, flicka).

Många av de blogginlägg som undersökts, både från ungdomar.se och nattstad.se har antingen positiva eller negativa kommentarer relaterade till dem. I undersökningen visar det sig att

ungdomar som skriver om sina känslor och hur tungt allt är får betydligt fler upplyftande kommentarer än exempelvis ”fashionista” bloggerskan. Här ter det sig precis tvärtom och kommentarer som ”ful” och ”är du seriös?” dyker upp i samband med inläggen. När en person skriver ett inlägg med titeln; ”Hjärtat sprängs” (Dimman, flicka) väcker det stor uppmärksamhet bland läsare och man blir nyfiken på vad det handlar om. Att det sedan tillkommer kommentarer efter detta inlägg där personer uppmanar bloggaren att inte ge upp eller söka hjälp är från läsaren en aktiv handling som går längre än bara det faktiska läsandet. En tanke om att hjälpa personer i samma situation som man själv varit eller är i verkar vara norm på ungdomar.se. I de inlägg som analyserats återkommer även samma person, äldre än bloggaren, med upplyftande kommentarer som inger en känsla av omvårdnad och ansvar;

”att äta eller inte äta är egentligen inget val, det är helt naturligt att man äter som människa. Man behöver energi, utan energi blir man trött och hängig och depressionerna förstärks.”

(sulan, flicka).

”jag är nog lika deprimerad. känn dig inte ensam. allt ordnar sig, på ett eller annat sätt.”

(sulan, flicka).

Att bloggaren själv skriver hur de ska övervinna sin rädsla eller lära sig att bli sociala varelser med vänner är också något som förekommer. Detta kan handla om att personen skriver ner något för att det ska bli verkligt och kanske göra det lättare att lyckas med om det finns i skrift för alla att läsa. Kanske skulle detta agera som en slags morot för ungdomen att faktiskt nå sitt mål;

”**fallen_girl** är stark.”

”**fallen_girl** är bra.”

”**fallen_girl** duger.”

”**fallen_girl** kommer att klara allt.”

(fallen_girl, flicka).

Det är dock ett faktum att det för många av ungdomarna i de analyserade bloggarna råder empowerment, både tack vare andras uppmuntrade ord och genom att själv skriva positiva inlägg som ger möjlighet att kunna gå tillbaka och läsa om hur man kände när man mådde bra.

Ytterligare ett exempel på empowerment genom kommentarer kommer efter ett inlägg där bloggaren, LaGoM (pojke), skriver om hur han ser på sig själv som en tjockis och inte vet vad han ska ta sig till med magen när den inte minskar. En kommentator med liknande problem skriver vad han kan prova;

”har du provat den dära Yoghurten som är bra för uppsvullen mage? för jag har samma problem :S” (kattiS, flicka).

5.6.1 Analys

I enlighet med Westerlund (2010) skulle vi kunna se bloggar som bekännelser där känslor som smärta och ånger får ta plats. Detta innebär enligt Crafoord (i Westerlund, 2010) att personen i och med denna blottning gör sig sårbar inför andra vilket gör gensvaret viktigt då en avvisning ökar risken för att personen skäms över sin bekännelse med en ytterligare skadad självuppfattning (Westerlund, 2010). I de inlägg som undersökts från ungdomar.se så framkommer det dock inga direkt negativa kommentarer med undantag från en ironisk efter ett inlägg där bloggaren beskriver hur han ska samla mod för att kunna bjuda ut en tjej. Westerlund (2010) menar också på att Internet har ökat möjligheterna att möta ”likasinnade” för interaktion och bekräftelse. Detta kan vara en av anledningarna till att positiva kommentarer dyker upp på blogginlägg där personen ter sig vara sårbar. Personer kommenterar och passar även på att tala om att de varit i samma situation vilket visar på att det där finns ett igenkännande hos ”kommentatorn”. Här menar Westerlund (2010) återigen på att bemötandet kan innehålla nya bekännelser som knyter an till den initiala bekännelsen och detta är fallet när det kommer till främst, det som nedan benämns som ”minglarna” i blogginläggen från ungdomar.se.

För bloggarna där positiva och styrkande kommentarer dyker upp är därför teorin om empowerment applicerbar. Genom att läsaren förhåller sig stöttande och ofta föregår med gott exempel gentemot bloggarens inlägg kan det inge hopp hos bloggaren där tankar om att om han/hon klarat sig ur situationen så borde man själv kunna göra det uppstår.

Läsaren har härmed i den virtuella världen gjort det socialarbetaren gör i den ”verkliga” alltså stärka dem som saknar makt så att de kan vinna självkontroll och styra sina egna liv med hjälp av kunskap (Swärd & Starrin, 2006). Vissa kommentarer kan även innehålla tips på hur bloggaren ska gå till väga för att exempelvis bli väck den missnöjda magen vilket medför att

bloggaren får redskapen för att kunna göra en förändring, alltså i detta fall, bli av med magen. Detta är i enlighet med empowerment teorin där denna utvecklats om hur människor når kollektiv kontroll över sina liv för att därmed kunna tillgodose sina intressen (Svärd & Starrin, 2006).

Kontrasten till detta blir en av de ”ytliga” bloggarna där negativa kommentarer om personens bilder förekommer och anklagelser om att bloggaren är ”ful” och ”omogen” dyker upp. Här finns det inte samma grad av igenkännande hos läsaren och kanske beror detta på den exklusiva livsstil personen anammar. Detta är något Westerlund (2010) menar på, alltså att dessa bemötanden, i detta fall kommentarerna, kan vara tröstande, uppmuntrande, eller som i den ”ytliga” bloggans fall, avvisande.

Personer som rör sig på sociala forum och chattar har enligt Kozinets (2010) olika roller. En av dessa roller är vad författaren valt att kalla ”minglers” och innebär kort de sociala som bibehåller ett starkt och personligt band med många medlemmar av det sociala forumet (Kozinets, 2010). I blogginläggen från ungdomar.se förekommer en eller flera av dessa personer som kommenterar och uppmuntrar personen att kämpa på. Dessa personer visar dock endast ett intresse av att kommentera själva inläggets innehåll och ger inte någon uppmaning till vidare kontakt med bloggaren. Det är precis detta Kozinets (2010) menar på, alltså att minglarna stannar på en yttlig nivå och är bara intresserade av det aktuella ämnet/frågorna. Dock är minglare inte den enda roll som dyker upp i bloggsammanhanget. Även själva bloggarna skulle kunna delas in i olika kategorier som jag själv valt att benämna ”ensamvargarna” och ”poeterna”. En del av bloggarna använder sig tydligt av bloggen som en sorts dagbok, kanske för egen vinning för att bara få skriva av sig utan att lämna spår av det i en fysisk dagbok hemma. Dessa kallas här ensamvargarna då det finns en tendens att dessa inte får kommentarer men har dock läsare av den statistik som framgår på bloggsidan. Poeterna, å andra sidan, har fler stöttande kommentarer och de tenderar att skriva mer för andra, för att andra ska ha något intressant att läsa. Här ser vi mer berättande inlägg där information om vad man gjort den dagen eller uppmaningar till att personer ska kommentera.

6. Avslutande diskussion

Syftet med denna uppsats var att ge en förståelse för hur ungdomars uttryckssätt via bloggar kan skapa möjligheter till självbestämmande. De blogginlägg som ovan analyserats tenderar att handla om negativa företeelser vilket har visat sig i många fall besvaras på ett hjälpsamt sätt av någon annan. Genom kommentarer som personer lämnar har det blivit tydligt att ungdomar i liknande situation hjälper varandra till att hjälpa sig själva. Det har i denna process framkommit att det för många ungdomar hjälper att skriva av sig och detta kan ses som ett sökande av bekräftelse genom kommentarer. Detta är något en av bloggarna uttrycker genom att be läsare hålla käften och skriva något positivt istället. Trots att det finns en positiv aspekt får vi dock inte glömma de negativa som tar uttryck i den ytliga bloggen. De negativa kommentarer som här tar plats klassar jag som nätmobbning och utgör bloggmyntets andra sida.

Syftet med uppsatsen var också att undersöka hur fältassistenter kan använda sig av bloggar som ett redskap i sitt arbete. Det framkommer att alla intervjuade fältare använder sig av facebook.com där det dock skiftar bland stadsdelarna hur mycket de faktiskt utnyttjar att de genom nätverket får tillgång till många ungdomar i stadsdelens bilder, bloggar med mera. Det visade sig att två av fem ungdomar skrev om BUP eller socialpedagoger i sina inlägg och jag drar slutsatsen att många, många fler gör samma sak. Detta tror jag kan komma att hjälpa yrkesgrupper inom det sociala arbetet att förstå hur ungdomar uppfattar bemötandet och för fältassistenter kan nätverk såsom facebook.com hjälpa dem upptäcka sådant som inte alltid upptäcks i skolan eller på gatan. Att få det sociala arbetet att byta arena är givetvis inte något optimalt och att kunna träffa klienter i den ”verkliga” världen behöver fortfarande få finnas kvar. Dock menar jag på att det inte skulle vara helt fel för fältassistenter att ha en avsatt tid att spendera på nätet.

En fråga som dykt upp under denna process men som dock inte kunnat besvaras är hur man får tag på dessa bloggande ungdomar. Det är uppenbart att många behöver hjälp på ett sätt som kommentarer inte kan hjälpa med men anonymiteten ”ställer” till det. Ytterligare en fråga har varit huruvida det inte bara räcker med att ungdomarna får skriva av sig och få hjälp genom nätet utan insatser från exempelvis Socialtjänsten. För många kanske det bara räcker med ett par inlägg för att läka och frågan är om vi inte bara kan låta det få vara så. I och med

dessa frågor inser jag att det är två sidor av samma mynt där man både bör hjälpa samtidigt som man kan låta bloggarna vara ifred.

Inom socialt arbete med ungdomar talar man ofta om att finnas där ungdomen är och idag befinner sig många på nätet vilket, enligt detta resonemang då skulle innebära att man flyttar över delar av verksamheten till nätet, dock utan att förlora ansikte mot ansikte kontakten. Fortsätter Internet att växa på samma sätt som det gör idag kommer det kanske sluta med att vi alla sitter inlåsta i våra hem med en dator till vårt förfogande. Så varför inte omfamna nätet redan idag och få nätet samt gatan att samarbeta då det förmodligen inte kommer att försvinna inom närmsta tiden.

Referenslista

Ander, Birgitta (2005) "Att komma för tidigt – förebyggande ungdomsarbete". Ander, Birgitta; Andersson, Malin; Jordevik, Kajsa; Leisti, Annukka (red.) (2005) *Möten i mellanrummet – socialt förebyggande arbete med ungdomar*. Förlagshuset Gothia AB, Stockholm.

Andersson, Malin (2005) "Trötta fötter och svåra frågor – uppsökande arbete bland ungdomar". Birgitta; Andersson, Malin; Jordevik, Kajsa; Leisti, Annukka (red.) (2005) *Möten i mellanrummet – socialt förebyggande arbete med ungdomar*. Förlagshuset Gothia AB, Stockholm.

Aspers, Patrik (2007) *Etnografiska metoder*. Liber.

Börjesson, Mats; Palmblad, Eva (2007) "Motsatsen till relativism, detta bör vi aldrig glömma, stavas absolutism". Börjesson, Mats; Palmblad, Eva (red.) (2007) *Diskursanalys i praktiken*. Liber AB, Malmö.

Dunkels, Elza (2009) *Vad gör unga på nätet?* Gleerups Utbildning AB, Malmö.

Fiske, John (2003) *Kommunikationsteorier*. Wahlström & Widstrand.

Kozinets, Robert V. (2010) *Netnography – Doing Ethnographic Research Online*. MPG Book group, Bodmin, Cornwall.

Livingstone, Sonia (2008) Taking risky opportunities in youthful content creation: teenager's use of social networking sites for intimacy, privacy and self-expression. (Elektronisk) *New Media Society* 10:393, s. 393-411. Tillgänglig: <http://nms.sagepub.com/content/10/3/393> (2010-12-20, 15:20).

Lägesrapport 2010. *Folkhälsa Hälso- och sjukvård Individ- och familjeomsorg Stöd och service till personer med funktionsnedsättning Vård och omsorg om äldre* (Elektronisk) Tryck: Edita Västra Aros AB, Västerås. Tillgänglig: <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2010/2010-3-14/Documents/2010-3-21%20L%C3%A4gesrapport%202010.pdf> (2010-12-20, 21:00).

May, Tim (2001) *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur

Repstad, Pål (1993) *Närhet och distans: kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*. Andra uppl. Lund: Studentlitteratur.

Socialstyrelsen. *Anmälningsskyldighet när barn far illa*. (Elektronisk) Tillgänglig: <http://www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/barnsomfarilla/anmalanarbarnfarilla> (2010-12-17, 22:01).

Socialtjänstlagen. SFS 2001:453.

Swärd & Starrin (2006) "Makt och socialt arbete" Meeuwisse, Anna; Sunesson, Sune; Swärd, Hans (red.) (2006) *Socialt arbete – en grundbok*. Natur och Kultur, Stockholm

Westerlund, Michael (2010) *Själv mord och Internet: kommunikation om ett livsfarligt ämne*. Printcenter, Stockholm. Distribution: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMK) Stockholms Universitet.

Intervjuer

Fältare 1 (2010-11-23, 14:10-14:56)

Fältare 2 (2010-11-24, 14:45-15:25)

Fältare 3 (2010-11-25, 13:00-13:55)

Bloggar

Dimman, flicka (2010-11-19, 15:35).

LaGoM, pojke (2010-11-20, 10:09).

fallen_girl, flicka (2010-11-20, 23:10).

Joh_annes, pojke (2010-11-21, 15:14).

Söta_Agrina, flicka (2010-11-22, 18:20).

Bilaga

Intervjuguide Fältassistenter

Del A (Allmänna frågor)

- Namn, ålder?
- Hur länge har du jobbat som fältassistent?
- Vad har du för utbildning? (Socionom eller liknande?)
- Hur kommer det sig att du just är fältassistent idag?
- Vad innebär det för dig att vara fältassistent?
- Vad skulle du säga att dina arbetsuppgifter består av på en daglig basis?

Del B (Verksamheten)

- Hur går ert uppsökande arbete till? Vart befinner ni er?
- Vad är det ungefär för åldersspann på de ungdomar ni stöter på, på t.ex. fritidsgårdar och på gatorna?
- Hur kan ett möte mellan fältassistent och ungdom se ut?
- Handlar det mycket om att ”hänga” som fältare och ”bli” som ungdomen för att man befinner sig på deras arena?
- Finns det ungdomar som själva tar kontakt med er genom att t.ex. ringa eller maila?
- Hur hanterar ni de problem som ungdomar kommer till er med? Finns det t. ex en terapeutisk tanke bakom det stöd man som fältare ger?
- Finns det en skillnad i hur killar och tjejer pratar känslor?

Del C (Fältare och Internet)

- Finns det ett samarbete med t. ex Internetvandrare och hur ser er syn i sådant fall ut på det stöd de erbjuder ungdomar?
- Vad erbjuder ni för stöd till ungdomar via Internet? Finns det t.ex. ett forum eller en chatt där man anonymt kan få stöd från fältassistenter?
- På vilket sätt tror du det skulle gynna er fältassistenter att befinna er mer på Internet?
- Det är ett faktum att många ungdomar uttrycker sig via bloggar. Är det här något som ni använder er av i ert uppsökande arbete?
- Vad tror du är den största anledningen till att många ungdomar, och främst tjejer, väljer att skriva långa inlägg om livet på nätet är?
- Vad ser du som den största möjligheten/hotet med att ungdomar kan uttrycka sig på bloggar?
- Soctanter på nätet. Har du hört talas om det? Är socialt arbete av den naturen något som du skulle kunna tänka dig arbeta med?

Del D (Allmänt/intervjuns slutfas)

- Finns det något du skulle vilja tillägga som du tycker jag har missat att ta upp?